

ССР Союзай Министруудэй Советэй түрүүлэгшэ нүхэр И. В. СТАЛИНДА рапорт (1-дэхи нюур).
И. В. СТАЛИНДА амаршалга нууд (2-дохи нюур).
Советскэ Союз дотор (1-дэхи нюур).
Республикын эрхим комбайнер Минай Суменков тарья хуряаха сезонно даалгабаря дүүргэбэ. (2-дохи нюур).
И. Артюнин.—Загаһанай ажал эрхилдэг колхозуудай саашанхи хүгжэлтын түлөө (2-дохи нюур).
М. Минеев.—Республикын жэмэстэ садууд (3-дахн нюур).
Ажалшадай бэшгүүдхэ (3-дахн нюур).
М. Крюков.—Советскэ наукин ордон (3-дахн нюур).
Аюулгүйн Советтэ (4-дэхи нюур).
Корейдэхи событинууд (4-дэхи нюур).

ОБЛАСТНОЙ БА ГОРОДСКОЙ КОМИТЕДУДЭЙ,
БҮРЭТ-МОНГОЛОЙ АССР-ЫН ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ОРГАН.

Загаһа барилгы болзорхоонь
урид дүүргэхын түлөө

Загаһа барилга болбол манай ажахын шухала халбарин нэгэн болоно. Тимэнээ, парти ба правительствовооной промышленностине хүгжээ, загаһа барилгыг үргэд хэрэгтэ анхаралаа ходоодоо шуудуудай байна. Манай республика загаһаар шайр баян юм. Республикын загаһаад оройнгоо бүхы амалтай хамта эб найрамдаг стахановска вахтада жагсаагай загаһа бариха жэлэйнгээ болзорхоонь урид дүүргэхын түлөө тэмсэнэ. Загаһа барилга колхозуудай, мүн загаһанай шуудууд ба комбинадуудай хэрэгтэ олон бригаданууд нилээд ехэ амжалтануудыг туйлаха байна. Жэжээ, Усть-Баргажанай Кировскэ нэрэмжэтэ загаһа барилга колхозой гэшүүд 1950 оной түрүн хаяд соо жэлэйнгээ амалбарине гүйсэд дүүргэ. Тэдэнэр туйлаһан амжалтаа ханаагаа амарангүй, бүри амалтайгээр хүдэлмэрилэ. Тус колхозой загаһаад сентябрийн түсэбөө 140 процент дүүргэж, гүрэндөө 19000 пүүд аша туйлахаа.

МОСКВА, КРЕМЛЬ

ССР Союзай Министруудэй Советэй Түрүүлэгшэ нүхэр Иосиф Виссарионович СТАЛИНДА

Украинска Советскэ Социалистическэ Республикын колхознигууд ба колхозничанууд, МТС-үүдэй болон совхозуудай хүдэлмэрилэгшэд, хүдөө ажахын мэргэжэлтэд орооһото ба техникескэ культурануудай үндэр ургаса ургуулаха, газартаряалгай социалистическэ культурыг дээшлүүлхэ, нинтын ашаг шэмэтэ малажалыг хүгжөөхэ гурбан жэлэй түсэб дүүргэхэ, хүдөө ажахын үйлдэбрийн бүхы халбаринуудыг бүхы хэмжээгээр хүгжөөхэ ба колхозуудыг эмхидхэлэй-ажахын талаар саашадань бэхжүүлхэ тушаа Танай үмэнэ абайан уялгануудаа бэлүүлэн, энэ жэлдэ шэнэ амжалтануудыг туйлаха гэжэ, хүндэтэ Иосиф Виссарионович, Танда элдхэнэбди.

дөө ажахын органууд, МТС-үүдэй ба совхозуудай хүдэлмэрилэгшэд 1951 ондо үндэр ургаса абаха бата бэхи үндэһе һуури байгуулхын ба хүдөө ажахын бүхы культурануудай валова суглуулалгыг саашаада ехэдхэн туйла мүнөө хүдэлмэрилжэ байна.

Республикын колхозууд ба совхозууд Украинда эдэе хоолой гол культура—намарай шэнигэ 1949 онойхиноо 1 миллион 700 мянган гектар үлүү ехыг энэ жэлдэ тариха байна. Тарилга хадаа агротехникескэ эрхим болзорнуудта ба найнаар бэлдхэгдэһэн хурьһэндэ хэдгэжэ байна.

Энэ жэлдэ оройнгоо үнгэрэгшэ жэлнүүдэйхиһэ үлүү ехэ сахар абахын тула колхозууд болон МТС-үүд сахарна свекло саг соонь, гээлтгүйгээр хуряажа ба хуряагдань бүхы ургасая саг соонь сахарна заводуудта абаашааар бэлэн болонхой.

Намарай ба хара парнуудыг халхал тухай Правительствын заабаринуудыг республикын колхозууд, МТС-үүд болон совхозууд саг соонь дүүргэхэ байна.

Мүнөө манай хүсэн хадаа тэжээлнүүдэй бэлдхэлгэ дүүргэлгэдэ, малажалдай байра барилгада ба малые үбэлдэ бэлдхэлгэдэ зориулагданхай.

Туйлаһан амжалтануудаараа ханаагаа амарха гэшэ советскэ хүнүүдтэ таарахагүй ябадал мүн гын, нүхэр Сталин, Танай заабаринуудыг нанан, Украинын колхознигууд, МТС-үүд болон совхозуудай хүдэлмэрилэгшэд, хүдөө ажахын мэргэжэлтэд колхозуудыг эмхидхэлэй-ажахын талаар саашадань бэхжүүлхын, таряанай ба хүдөө ажахын бусад продукцинуудай валова суглуулалгыг ехэдхэн, тэжээлэй басын гээдхэлгэ дабахын, фермнүүдтэ эхэ малай тоо толгойго олошоруулхын ба нинтүнгэ малажалдай ашаг шэмые дээшлүүлхын туйлада бүхы арга боломжонуудыг хэрэглэжэ байна.

Кукуруза, хлопк, наран сэсэг, хартаабха, овошинууд ба малажалай продуктуудыг бэлдхэлгэ түсэбөө амжалтатгайгаар ба болзорхоонь урид дүүргэлгэдэ Советскэ Украинын колхозно тохсоной ажалшад бүхы хүсээ зориулха байна гэжэ, хүндэтэ Иосиф Виссарионович, Танигэ найдуулабди.

Советскэ Украинын колхознигууд ба колхозничанууд, МТС-үүдэй болон совхозуудай хүдэлмэрилэгшэд, хүдөө ажахын бүхы хүдэлмэрилэгшэд Ленин — Сталинай агуухэ партиин хүтэлбэри дор ябажа, манай Эхэ оройной хүсэ шадалыг саашадань бэхжүүлхын түлөө, советскэ арадай ажана таниглэн байдалыг бүри хайжаруулхын, манай орондо коммунизм байгуулхын түлөө саашаада эсэһэ сусаагагүйгээр тэмсэхэ байна.

Украин К(б)-гэй ЦК-гэй Секретарь Л. МЕЛЬНИКОВ, Украинскэ ССР-эй Министруудэй Советэй Түрүүлэгшэ Д. КОРОТЧЕНКО, СССР-эй бэлдхэлэй Министрствын Украинска ССР-тэхи Түлөөлөгшэ В. КАЛАШНИКОВ, Украинска ССР-эй хүдөө ажахын Министр Н. КАЛЬЧЕНКО, Украинска ССР-эй совхозуудай Министр А. ВЛАСЕНКО.

Мүн тэрэһэлэн Горьчинскын, Кабанскын загаһанай заводуудта нимэ ушарнууд гарана. Эдэ баримтанууд дээрэһе харахада, дурсагдагша аймгүйдэ-коммуудай ба Байкалгосрыбтрестын хүтэлбэрилэгшэдэй загаһа барилгын темпыг түргэдхэхэ, загаһашадай хүдэлмэрилдэ эрид хубилалта хээ ябалалда анхаралаа багаар хандуулжа байһанин элэрнэ. Мүнөө омулнуудай түрһеэ хаяжа байһан үе. Энэ үе соо республикын правительствын тогтоодор хоригдоһон газарнуудта омулнуудыг бариха болохогүй байна. Нинхэтэй хамта, загаһа барилга зааханшыг удаарха ёһогүй. Байгал дээрэ 50 метрһеэ доошо бэшэ гүнээгдэ, гүйгэн нуурнуудта сэтээр загаһа барилгыг улам шангадха хэрэгтэй.

Загаһа бариха гүрэнэй түсэбтэ болзорхоонь урид дүүргэхэ гэшэ республикынманай загаһашадай нангин уялга юм. Тэдэнэр энэ уялгага бодото дээрнэ амжалтатгайгаар дүүргэхэ дүүрэн арга боломжотой.

Бригада, загаһанан бүхэн абайан уялгага үлүүлэн дүүргэхыг саг үргэлжэ оролдохо ёһотой. Загаһанай заводуудай, колхозуудай правленинүүдэй хүтэлбэрилэгшэд, партина ба комсомольскэ организаацинууд загаһашадай дунда социалистическэ мурьсөө үргэнээр дэлгэрүүлхэ уялгатай. Партиин организаацинууд болбол түрү загаһашадай үзэхэлыг али болохоор дэмжэхэ, загаһашадай дунда нинтэ-политическэ хүдэлмэри үргэнээр ябуулха, загаһа барилгыг болзорхоонь урид дүүргэхын түлөө тэмсэлдэ ажалдай шэнэ шэнэ амжалтануудыг туйлаха ябадалын загаһашадыг зоригжуулха ёһотой.

Загаһашадай бригада бүхэнэй үдэр бүрингөө нормые үлүүлэн дүүргэхэ ябадал туйлаһан тула, бригада бүхэнэй бүридхэлые хаража үзэхэ, загаһа барилгаар дүй дүршлэтэй загаһашадыг бригадануудта хубаарилан табиха тоц шухала.

Үбэлэй хүйтэнэй ерэхэнэ урид загаһашадай байдаг гэр байрануудыг дулаалха, ээр зэмсгүүдыг гүйсэд найнаар бэлдэхэ саг туйлаха ерэбэ. Энэ хэмжээ-ябуулгын удахшанар туйлай ехэ. Дүрбэлдхи квартал соо загаһа бариха жэлэй түсэбтэ уридшалан дүүргэлгэ үбэлдэ бэлдхэлэй ямараар ябуулагдаһанһаа дулдыдаха байна бшуу.

Нүхэд загаһашадай, үдэр ерэхэ бүри улам үргэлжэ байһан эб найрамдалай стахановска вахтада бүри ехэ элдхитэйгээр жагсажа, Эхэ орондоо элбэг ехээр загаһа үгсэ!

Таряа тушааха гүрэнэй түсэб (кукурузагүйгөөр) правительствын тогтооһон болзорхоо урид ба 1949 онойхиноо орходоо эртэ дүүргэлгэдэ. Эдэе хоолой культурануудыг бэлдэхэ түсэб 102,7 процент дүүргэлгэдэ. Үнгэрэгшэ жэлэйхиһэ 74 миллион 141 мянган пуд үлүү ехэ шэнигэ гүрэндэ туйлагдаа. Туйлагдаһан бүхы таряан үндэр шанартай.

МТС-үүдэй хүдэлмэрин түлөө үгтэһэн счёдуудар гүрэндэ таряа туйлаха үргэлжэлгөөр.

Колхозно фермнүүдтэ бин байгаа адуу малай тоо толгой нимэ байна гэбэл: эбэртэ бодо мал үсхэбэрилхэ жэлэй түсэб — 102,3 процент, гахайн — 106,1 процент, хониной — 118,1 процент, адуу мориной — 101,7 процент болоно. Республикын колхозууд бүхы түрэлэй малаар дайнай урда тээхи хэмжээ үлүүлгэ гэбэл: эбэртэ бодо малаар 47 процент, гахайгаар 40 процент, хонидоор 21 процент үлүүлһэн байна.

Байгалине шэнэдхэн хубилгаха сталинска түсэб амжалтатгайгаар бэлдүүлгэдэ байна. Поли хамгаалха полсануудта модо нуулгалгын жэлэй түсэб 123 процент дүүргэлгэдэ; модо нуулгалта үндэр шанартайгаар ба агротехникескэ тогтоогдомол болзорнуудта үнгэрэгшэбэ.

Украинска ССР-эй Львовско, Тернопольско, Станиславска, Дрогобычска, Ровенско, Волынска, Измайльска, Черновицка ба Закарпатска областинуудай таряашад сталинска колхозно байгуулалгын үлэмжэ найн байһыг найтар ойлгодо, колхозууд болон нэгэлдэн ба энэ жэлдэ Советскэ Союзай бүхы колхозно таряашадтай хамта социалистическэ хүдөө ажахын саашанхи дэбжэлтын түлөө тэмсэлдэ, гүрэнэй үмэнэхи бүхы уялгануудыг дүүргэлгэдэ элдхитэйгээр хабалдалсажа байна, өөһлэнгөө материална тэниглэн байдалыг нилээд хайжаруулаа гэжэ, хүндэтэ нүхэр Сталин, Танда баяртайгаар мэдээсэбди.

Советскэ Украинын партина, советскэ ба хүдөө ажахын органууд, МТС-үүдэй ба совхозуудай хүдэлмэрилэгшэд, хүдөө ажахын бүхы хүдэлмэрилэгшэд Ленин — Сталинай агуухэ партиин хүтэлбэри дор ябажа, манай Эхэ оройной хүсэ шадалыг саашадань бэхжүүлхын түлөө, советскэ арадай ажана таниглэн байдалыг бүри хайжаруулхын, манай орондо коммунизм байгуулхын түлөө саашаада эсэһэ сусаагагүйгээр тэмсэхэ байна.

Украин К(б)-гэй ЦК-гэй Секретарь Л. МЕЛЬНИКОВ, Украинскэ ССР-эй Министруудэй Советэй Түрүүлэгшэ Д. КОРОТЧЕНКО, СССР-эй бэлдхэлэй Министрствын Украинска ССР-тэхи Түлөөлөгшэ В. КАЛАШНИКОВ, Украинска ССР-эй хүдөө ажахын Министр Н. КАЛЬЧЕНКО, Украинска ССР-эй совхозуудай Министр А. ВЛАСЕНКО.

БАЙГААЛИНЕ ХУБИЛГАХА ШЭНЭ АРГА БОЛОМЖОНУУД

САРАТОВ, сентябрийн 2. (ТАСС). Волга мүрэн дээрэ Сталинградска гидроэлектростанци бариха Каспигшадарай районуудыг унажуулха ба унаглагда болгохо тухай СССР-эй Министруудэй Советэй тогтоолыг Саратовска таряашад угаа ехэ дэбжэлтэйгээр уттаба. Новоузенско районуой Ворошиловскэ районийн колхозной түүрүүлэгшэ, СССР-эй Верховно Советэй депутат М. И. Китаев, ингэжэ мэдүүлгэ: —Волга мүрэн дээрэ Сталинградска гидроэлектростанцие бариха тухай советскэ правительствын тогтоол колхозно тохсонуудай урда шэнэ ехэ перспективнүүдыг үзэнэ. Волга шадарай тала губини

хуудам хуурай халхаар үлээгдэдэ, ургасын хэмжээнэй багадхалдага байһанин элитэ. Каспигшадарай районуудыг унажуулга хадаа тэндэхи байгалине үндэһөөрн хубилгаха байна. Манай таряашадай ажал хүдэлмэри хүнгэрэхэ ба ажабайдалтай улам сэнгэлиг хүжюу, зол жаргалтай болохо юм.

Цехын партина суглаанай нэрэ хүндэ

ЛЕНИНГРАД, августын 29. (ТАСС). Наяхан «Красный Выборг» заводой шудхалгын цехын партина нээмэл суглаан дээрэ голлоһон тухай асуудал элдхитэйгээр зүбшэн хэлсэгдэ. Прокатна цехтэ бэлдхэлгэдэ оруулагдахаар гаргалһан ээдэй слиткэнүүд зарим ширта дутагалтай байдаг гэжэ прокатчингуудай хэлэһенин элдхитэйгээр урдалгаар рекорднуудыг туйлаһан эрхим бригадануудай стахановцууд зүбтэйдэ тоолоһон байна. Металл хайлуулха ябадалда партина шидхэбрийн ехэ нүдөөтэй байһанин суглаанай һүүлээр эли харагдана. Хайлуулгын шанар эрид хайжаруулагдаа. Партина суглаан хадаа эд шудхагдадай коллективэй предприятй соогоо түрү цехүүдэй нэгэн гэжэ дахяад алдаршахадань туһалаа.

Комбайнернуудай ехэ олзонууд

КИЕВ, (ТАСС). Таряа хуряалдахи стахановска ажал Украинскэ механизаторнуудта ехэ олзо олоно. Комбайнер Иван Дябалоесскэ областин XVII партсэдын нэрэмжэтэ колхоздо хүдэлмэрилхэдөө 812 гектар колостотаряа хуряан ба голоомын гурта лүшэн хэһэн байна. Энэ ажалынгаа түлөө 87 пүүд таряа, 4 мянган түхэриг мүнэ бэбэ. Түсэбөө үлүүлэн дүүргэхэ нэй түлөө шагнал болгон 50 пүүд таряан тэрэнэй хубида бэшгэдэ. Житомирско областин Ружинска МТС-эй комбайнер Григорий Гуля нэгэ үдэр соо 42 гектар колостотаряа хуряажа, 12 пүүд таряа ба 262 түхэриг мүнэ олоо. Республикын бусад областинуудай механизаторнууд таряа хуряалга дээрэ мүн элбэг ехэ олзонуудыг олоно.

Модо бэлдхэгшэдэй мурьсөөн

ПЕТРОЗАВОДСК, (ТАСС). Виндзорско леспромхозой хүдэлмэрилэгшэд стахановска хүдэлөөхыг 15 жэлэй оёе нэрэтэй туритэйгээр уттаба. Тэдэнэр август һааны түсэбтэ болзорхоонь гурбан пүүд урид дүүргэ. «Уаколейнэ паровозой машинист И. А. Гуров табанжэл соо 9 жэлэй нормо дүүргэ. Гуров энэ жэлдэ коммунистическэ мурьсөөн социалистическэ мурьсөөн ашаглахаар энэ жэлэй урда тээ абаа һэн. Нэй түлөө болзор соо машинань түсэбөө 10 мянган километр үлүү ябаба. Энэ машинист нмагтад түргэн рейснүүдыг хэдгэ юм. Алдарт үдэрэй хүндэлдэ Карело-Финскэ ССР-эй ой модоной хэдэн арбаад предприятинуудай коллективүүд мурьсөөндэ ороо һэн. Чупинска леспромхоз модо зөөхэ квартална түсэбөө болзорхоонь урид дүүргэ.

Узбескэ ССР. Янги-Юльскэ райондой «Коммунист» колхоз уналуурин шэнэ системэдэ орохо тухай СССР-эй Министруудэй Советэй тогтоолыг бэлдүүжэ өхидөө. Дайнай хойто тээхи үедэ энэ уналуурин саг үргэлжин ондо колхозой территория дээрэ уналуурин 510 участкауд байгаа һаа, мүнөө оройдоо 95 болоо. ЗУРАГ ДЭЭРЭ: 2-дохн бригадын участка дээрэ колхознигууд байна. Энэ бригадын поли дээгүүр уналуурин саг үргэлжин канал хүнзэһэн гарана. Бригадир Абдулла Мирзаев (баруун гарһаа) уналуурин шэнэ системэдэ орохо тухай, саг үргэлжин каналыг саг зуурын канаалаар нэлгэхэ тухай түсэбтэ колхознигуудтай зүбшэн хэлсэжэ байна. (ТАСС-эй фотохроника)

Москвагай партина үдэһын хургуулинуудта

Столицын томо томо предприятинуудай парткомнууд ба партиин райкомнуудай дэргэдэхи партина үдэһын хургуулинуудта хурагшадые абалга дүүргэжэ байна. Үдэһын партина хургуулинууд хуралсалай шэнэ түсэбтэ абаад, мүн хоёр жэл соо хүдэлмэрилхэ болоод байхадаа, партина болон советскэ эдэбхитэйгэй политическэ хуралсалай системэдэ шухала һуури ээзлэнэ. Энэ жэлдэ 4 мянгаһаа дээшэ хүнүүд хоёр жэлэй хуралсалыг дүүргэ. Мүнөө Москвагай үдэһын 102 партина хургуулинууд тоологдоно. Тэдэ хургуулинуудта 10 мянга тухай хүнүүд хуралсаха юм. (ТАСС).

Продукцин шанарыг шалгахыг шэнэ метод

КАУНАС, августын 29. (ТАСС). «Инкарас» комбинатдай резинотуудай конвейерүүдтэ гаргалгана гуталай шанарыг шалгахыг шэнэ метод хэрэглэгдэбэ. Урда тээһи операция бүхэнэй шалгалтыг техникескэ шалгалтын хүдэлмэрилэгшэд хэдгэ байгаа. Мүнөө зургаан конвейерүүдэй бүхы операционно шалгалтыг хүдэлмэришэд өөһлөө хэнэ. Бүтэһэн юумээ нэгэ хүнөө удаадахи хүндөө үгэхэдхэн, тэрэнэ энэһэй урда тээ элдхэнэ операцине наринаар шалгажа үзэдэ болоо.

Томо шүүбэринүүд

СССР-эй арадай ажахыг хэргэһэн бодхоохо ба хүгжөөхэ гурбадахи урһаламжын шүүбэринүүдэй таблица нөөсэлэлгын кассануудай Главна Управленидэ абтаа. Энэ урһаламжын дүрбэдхи — тираж августын 27-до Кемерово городто үнгэрэгдэһэн байна. 50 мянган түхэригэй шүүбэринүүд урһаламжын бүхы 226 разрядуудай 056383 сериин № 07, облигацида тудхаа. 25 мянган түхэригэй шүүбэринүүд 040189 сериин № 24 ба 052741 сериин № 45 облигацинуудта тудһан байна. Тэрэһэлэн 10 мянган, 5 мянган, 1000, 500, 200 түхэригэй шүүбэринүүд наадагдаа. Хамта дээрэ 520.116.400 түхэригэй 1.949.250 шүүбэринүүд наадагдаһан байна. (ТАСС).

Морёор үндэрыг харайлгын рекорд

Мориной спортоор СССР дотор түрүү һуури эзэлхын түлөө мурьсөөнүүд Москвада боложо байна. Августын 22-то морёор үндэрыг ба үргэниг харайлгахыг рекордууд болоо. Эндэ спортын мастер И. Лысогорский ехэ амжалта туйлаба! «Полигон» гэжэ морёор 2 метр 19 сантиметр үндэртэй халхаһа харайлгана. Энэһе И. Лысогорскийдо хамаатай Бүхэсоюзна рекордыг 3 сантиметрээр үлүүлэ. (ТАСС).

НЮТАГ БУРИН ХОНИНУУД

Кировоградска областин Хмельско районой Лениней нэрэмжэтэ колхозой гэшүүд 85 гектарай тус бүрһөө, дунда жэшээгээр, 53,69 центнер таряа хуряагаа. Коктла-Ярвада (Эстони) медицинскэ городок байгуулагдаа. Энэһине барилгада ба түхээрэгдэ 7 миллион үлүүтэй түхэриг гаргалһалдаа. «Закарпатин ажалшад эб найрамдалдай вахтада» гэһэн выстаквэ Ужгородто эмхидхэгдэбэ. Эндэ модошодой, даһна малгашадай, колхозно полинууд дээрэ хүдэлмэрилэгшэдэй героическа ажалыг харуулан олон тоото фотографинууд бин.

РЕСПУБЛИКЫН ЖЭМЭСТЭ САДУУД

Сибирь, Сибирь, шэмэрүүн хүйтэн лэ гээд, Сибирьсээрээ шэдрэлдэдэг урданд байгаа. Энэ андманай яблока нутагжан ургаад, мадавидаа юмдэли, аша гушааа үдхөө.

Октябрин ашаар ариун наран мандаа — Орон нутагууднай адли тэгшээр цагагаал. Хаа хаанагүй хагдардаггүй сээгүүд ургаа — Хабата ажалмайнай шэмэг боложо үгөөд. **Д. ГУНЗЫНОВ.**

Онгостойн орёёл үндэр хэдануудай баруун халуутгар ургацаа урданан Березовна голы баруун олоо, Улан-Удэ городтоо 6 километрын газарта Ми-чуриннай нэрэмжэтэ, Бурят-Монголой жэмэстэ модо тариха талаар туршалгын станица оршоно. Энэ станица хадаа республиканска ботаническа садай ба при-имингой үндэтэ һуури дээрэ һаанхан эмхидхэгдэ үнэ.

Энэ станица 230 гектар талмай дээрэ элдэб жэмэс модон жэмэстэ модонуудыё тариха, научна шэнжлэл, туршалгын хүдэлмэринүүдэ лбуулиа. Энэ станица дунда 100 тухай сортын элдэб жэмэстэ ургамалуудыё Мичуриннай методээр ургуулха сэлэнцими талга лбуулагдана.

Сибирин бусад научна эмхи зургаануудай ургуулын 2 мянга тухай гобринүүд энэ таригданхай. Энэ талга тус станицин хүдэлмэрилэгшэд 15 мянган жэмэс сээгүүдыё тариха, гибридизаци хэлэн байна. Энэ талга 100 тухай сортын элдэб жэмэстэ ургамалуудыё шэнжлэхэ хүдэлмэринүүд лбуулагдана.

Энэ станицин агротехникын талга хэдаа дуулан нутагууда ургадаг яблокын эшэнүүдыё тариха, байгаа шаардай эрхэ байдала ургуулха хүдэлмэри лбуулжа байна. Энэ садые урлаха, Утэжүүлэхэ харгата Фильмысын, Дочуцавай, Костычавай зарбэри-үүд ашагадана. Агротехникын талгай даргдар химическа лаборатори хүдэлмэрилжэ, газарай хүр-бэри хүйтэн ба химическа составуудыё ургамалай хүдэлмэрилгэ холбоотойгоор шэнжлэгдэ байна. Энэ талгай шэнжлэлгын хүдэлмэрилгэд жэмэстэ модонуудыё гэмтээдэг хортойлыё, жэмэсүүдэй үшэн-үүдыё шэнжлэхэ ба тэдэнтэй тэмсэха талаар эхэ-лэн хүдэлмэри лбуулиа.

Туршалгын станицин экспериментальна база ха-да жэмэстэ модонуудыё, сээгүүдыё эхээр тариха. Энэниини Бурят-Монголой колхозууда урдаг юм. Станицин шэнжлгын хүдэлмэрилэгшэд хадаа энэ

шэрдэ республикын 3 колхозууда жэмэстэ садай сорто-шажималгын участогуудыё эмхидхэхэ.

Манай Бурят-Монголой олоон нутагууда жэмэстэ сад тариха үргэнээр лбуулагдана. 17 жэлэй сэдэ тээ манайда нэгшэжэ жэмэстэ сад байгаагүй аад лэ, мундөө 100 гаран колхозууд өөһэдын жэмэстэ садтай болобо. Нидхэсэй мишуриннууд яблокын эшэ бүринөө 40—60 килограмм яблона хурядаг болоо.

Бичурын аймагтай «Красное знамя труда» колхоз 17 гектар жэмэстэ садтай болонхой, Сэлэнгын ай-магтай «Социализм» нахалжа, Мухаршэвэрэй аймагтай «Ирэнчэй заган», Иабанкын аймагтай Сталиний маршмэстэ колхозо 5—7 гектара жэмэстэ садтаа лбуулагдана. Мундөө жэлдэ Заиграй аймагтай «Улан Архирин» колхоз өөрингөө садые 20 гектар хуваатэ үрэгдэхэбэ.

Жэлдээ жэлдэ сад таригшарай — садоводуудай төө өлшөржэ, тэдэнэр байгаалиё шэнжлэхэн хубил-гаха, манай нутагта ургадаггүй жэмэсүүдыё ба жэмэстэ модонуудыё ургуулхын түлөө тэмсэжэ, агуууэкэ эрдэмтэ Мишуриннай нургаалай үндэтэ һуу-ри дээрэ амжалана.

Мундөө жэлдэ Мишуриннай нэрэмжэтэ республикани-ска жэмэстэ садай туршалгын станицин коллектив републиканинга бұхы нутагуудыё элдэб үнгын жэмэсүүдэй ба гоё найхан сээсгүүдэй нутаг бол-гохын түлөө өрөлөөтөйгоор амжалана.

Энэ жэлдэ станицин хүдэлмэрилэгшэд жэмэстэ садаа үндэр ургаха хуряажа байна. Мундөө мали-ны, нрыжонгоний ургамёе хуряажа дүүгээ. Виш-ни, зунай сортын яблона хүсэд эдэшжэжэ байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: тус станицин архим хүдэлмэрилэг-шэд: М. Будюковская, Г. Цыренжапова гэцэд вишни хуряажа байна. Тинхэдэ станицин селекциин талгай шэнжлэгшэ Е. Белонурова яблона шажимжэ байна.

Фото ба текст М. Миневский.

Ажалшадай бэшэгууднээ

Хүдэлмэрилгэжэ хэзээ найжаруулха юм?
Прибайкальска аймагтай потребо-союз (турүүлэгшэнь нүхэр Филип-пов) полевой хүдэлмэрилгэжэ ябанан колхозингүүдыё ад бараагаар мууса хангана.
Эндэ нүүдэл наймаан эмхидхэг-дэггүй, магазин ба столонуудта-тань хүдэлмэрилгэжэ саг тортоогдоо-гүй байха юм. Турунтаево тосхон-дохой ори ганса столоновь үглөө-най 10 чашаа хүдэлмэрилжэ эхилдэг. Хилээмэнинь мүү шари-най, түүхэй байдаг. Тосхоной ажалшал ба таряа эөжэж байһан колхозингүүд энэ үшэр тухай аймпотребсоюзай түрүүлэгшэ нү-хэр Филипповтэ нэгэтэ бэшэ хан-

дан байха юм. Теэд зохихо хэмжээ абтагтайгүй.
Дүгүн колхозууд Турунтаево тосхондо тарягаа асаржа тушаа-даг. Теэд энлэхи магазин саг соогоо нэгдэлгүй, ерэлэн хүнүү-дыё удаан саг соо хүлээлэгдэжэ байна. Жэшээлхэдэ, 3 чашаа нээгдэхэ ёshotой магазининь 6 час болотор хаалтатай байһан баримтанууд бин. Эдэ бүхы дутуу дунданууд тухай ороһон гомодой мэдүүлгүүд хайхаралдаггүй байна.
Прибайкальска аймагтай потребо-союзай магазинуудта ёshotой жу-рам байгуулха шухала.
И. Гроссман.

Салин хүлгэ хаатүүднэ
Шулуутайн леспромухозой дирек-ци (директорынь А. Братеньков) хүдэлмэрилгэжэ хэсэг салин хүлгэ-сэ саг соонь түлээггүй байна. Теэд леспромухозой хүтэлбэрилэгшэд энэ байдалыё гуримшуулха хэм-жээ абанагүй.
Д. Лопилов.

„Б.-М. Үнэндэ“ бэшэһэнэй нүүлээр

628 тонно силос дараба
Баргажанай аймагтай колхозуудай, илангаяа Карл Марксын нэрэмжэтэ хүдөө ажыхын иртелиин силос дараалгын тусэбэ дүүргэл-гээр гээдэжэ ябанан тухай статья манай газетэдэ толилогдо-һон байгаа.
Баргажанай аймсоведэй гүйсэд-комой түрүүлэгшын уялгыё дүүр-гээшэ нүхэр А. Даненбергын ма-най редакцида мэдээсэһэнэй ёһоор, силос дараалгын гээдэжэ чайлуулхын тулада аймсоведэй гүйсэдком болбо ВКП(б)-эй ай-комтой хамта сельсоведүүдэй ба колхозуудай правленинүүдэй тү-рүүлэгшэһэнэй, колхозуудай пар-тийна эхин организацинуудай сек-

ретьарнуудай кустовой зүблөөнүү-дыё хэжэ, колхозуудта үбшэ тэ-жээл бэлдэхэ, илангаяа силос дараха асуудалыё зүбшэ хэмэ-һон ба шухала хэмжээ-ябуула-нуудыё хараалһан байна.
Тэрэнэй ашаар олонхи колхозууд силос дараалга эмхидхэжэ ороо. Тинхэдэ энэ хэрэгтэ бо-роотой хуратай үлэрнүүдыё хэрэ-лэнэ. Нүүлэй мэдээгээр аймагтай колхозуудта 2000 үлүүтэй тоног силос дарагдаа. Тэрэ тоодо Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоз 628 тонно силос дараһан байна. Аймагтай колхозуудай силос дараха тусэбүүдэ дүүргэлгыё хангахэ хэмжээнүүд абтаа.

Цыбикжапов хүдэлмэрилгэжэ гаргагдаба

Торин аймагтай Бургалтайн со-моной избач Цыбикжаповай хү-дэлмэрилгэжэ хайша хэрэгээр хан-далда тухай манай газетын ию-линь 29-эй номерто бэшэгдэн байгаа.
Статья соо хэлэгдэн барим-танууд буримүнэн тодоржо, ви-шалгын байшангай хүдэлмэриё унараһанай түлөө избач Цыбик-

Магалинай хүдэлмэри найжаруулагдаба

Торин аймагтай Бургалтайн со-моной Ворошиловай нэрэмжэтэ колхозой дэргэтхэй магазинай пре-давец Менжиковагай мага-зинна дуратай сагтаа хаажархёо, өөрингөө хубин ажал хэрэжэ яба-даг тухай статья манай газетын июлинь 25-най номерто толилогдоһон байгаа.
Бурмонкоопсоюзай правлениин түрүүлэгшын орлогшо нүхэр Лео-нов мэдээсэһэнэй ёһоор, статья соо хэлэгдэн баримтанууд бүрин тодорое. Хүдэлмэрилгэжэ хайша хэр-гээр хандаһанай түлөө Мен-жикова ажалнаа гаргагдаһан байна. Мун магазинай хүдэлмэриё найжаруулха хэмжээнүүд абтаа.

„Финансова журам эбдэн“

Иймэ гаршагтай бэшэг манай газетын энэ оной июлинь 25-ай номерто толилогдоһон юм. Зака-мена аймпотребсоюзай Үлэгшэ-ней, Михайловска, Хужарай ба Мыло-Бортын сельпонуудта фи-нансова журам эбдэгдэжэ тухай шүүмжэлэл хэлгэн байгаа.
Закаменай аймпотребсоюзай правлениин түрүүлэгшэ нүхэр Р. Ильинэй мэдээсэһэнэй ёһоор, бэшэ соо дурсагдаһан баримтанууд бүрин тодорһон ба финансова жу-рам эбдэгшэдэ зохихо зэмэ то-хогдоһон байна.

эхэтэ кранууд, экскаваторнууд, автопогрузачиууд ба бусад меха-низмүүд хүдэлнэ. Тэндэ барилгын ёshotой комбинат ажаллана; үн-дэр гэгшын энэ барилгада зоруу-лагдан түмэр-бетонно, модон ба металлическа конструкцинууд бүтээгдэнэ. Барилгашалай бүхы оюун болон хадаа барилгын тем-пны хурдалха гэгшэн нэгэл зори-логдо хандуулагданхай.
Московскэ гүрэнэй университет-дэй барилгын дүүргэгдэхэ хүр-тэр үлгэн үлэрнүүд төө ха-даа хүртэй гоёр хөгдэнэн хүндэ-лээй Доска дээрэ алтан үзгүү-дээр башгэдэнхэй. Доска дээрэ бэшэгдэнэн лозунг «Сүүдхын гра-фигыё нитгаар сахин хүдэлмэри-лгэты!» — гэжэ урлална... Барил-гын дүүрэхэ хүртээр табан зуу хүрэхэгүй үлэрнүүд үлгөө. Барилга таһалгараягүйгөөр ябуулагдана: монтажинуудай хойноһоо элект-ро-гагнууршад, арматурчиууд, шутукатурнууд, опалубчиууд, бето-нчиууд, шулуучид, модоной дархашууд, сантехнигүүд, ньюри-дан цэмэглэгшэд өдөөе гарана. Хэншэ гээгдэхэ ёshotой. Гээдэ-бэл — барилгын хуули болоһон графигнаа гараха болоно.
Эб найрамдалтай саяжархёоска вахтада жагсаһан барилгашад университетэй гэл шухала бай-шангуудай — главна корпусой, химическэ, физическэ ба биологич-ска факультетуудэй байшан-гуудай барилгыё энэ жэл соо бүдүүн түлээ дүүргэһэбди гэжэ Энэ орондөө үгээс үгөө.

Советскэ архитекторнууд уни-верситетэй шэнэ байшан дотор һурлалдай, хүдэлмэриин, амар-далтын эрхим условиуудыё хан-гахын тула бүхы анхралаа та-ьяа. Байшан дотор агараа эсбэр-лэлгын установка, үдэрэй гэрэ-лээр аһадаг лампанууд, туйлай хурдан аад, абха шэмээгүй лифт-үүд, шэнэ гэгшын вентилятор-нууд табигдаха юм. Университет хадаа 125 аудиториной, 23 эхэ-нүүд лекционной залнуудтай, би-блиотекэнуудтай, музейнуудтай, спортнай залнуудтай, уһанай бассейнуудтай байха. Наукин горо-родой эрээдүйн хунүүд — студент-дээр ба профессорско-хургагшадтай состав хадаа коммунальна-ажал-хуудалай бүхы зүйлнүүдээр хан-гагдаха юм. Тэдэнэртэ таатай зо-хид, болбосон, гоё найханаар шэ-мэглэгдэнэн гэр байрнууд бариг-лаха байна.

Барилгын газарта орхоё яба-хала хоёр баганууд гэрнүүд хунүүдэй анхарал татана. Тэ-дэнэй нэгэн соонь профессорскэ барилгалай 12 лабхар байшан-гай натуральна образец, нүүгдэ соонь, — студенческо-аспирант-ска общежитиин комнатуудай образец табигланхай.
Студент бүхэн түд тутгаа 8 квадратна метр хэмжээтэй, наа-наа таһалгатай ба душтай комна-тата абана юм. Аспирантуудай комнатууд нэгэ бага эхэнүүд —12 квадратна метр байха. Ком-натуудууд хадаа хүдэлмэрилгэжэ ба амаралгада тон зохиотой мебель-тай; металлическа никелированнэ кроватитай, бэшгэй ба эдээлгэн-сэ столнуудтай, зөөдэбтер стул-нуудтай, хана соо һуулгагдаһан, зеркалаа үүдтэй хубсаһанай шкафтай, номой этажеркастэй, стол дээрэхи лампатай, пел лээр көрөөжэ дорожотой байха. Комната бүридхэ радио, телефон байха.

Ондоо макет дээрэ профессорскэ квартира харуулагданхай.

Москванга бэшгэ СОВЕТСКЭ НАУКЫН ОРДОН

Ленинскэ хадануудай район танигдашагүй болонхой тойр жэлдээ урда Москва илаарай поднуудай ба огоролдуу ногоорожо байһан газарта мун-барилгашалай город бин бо-нижалд. Тэндэнь өөрын клубууд, театрат, санатори, хүүгдэй яс-та саад, столонууд ба мага-зинууд бин. Монтажинуудай, шу-шукатурнуудай, шутукатурнуудай, микрогагнууршад ажалуудаг колхозуудай улшанууд тэгшэ зурылданал. Эдэ по-днуудай центртэ Московскэ оройной университетэй шэнэ, үн-дэр гэгшын байшангай туйлай эхэ металлическа аранга омогоор үн-дэжэ.

Кинескэ вокзалыё Калужска магистраль холбоһон шоссе дээрэ «МГУ»-гай барилга тээшэ «Июнь харгы» гэгшэн тэмдгүүд харгадана. Гэбшэ, барилга тээшэ ошохо хар-кын тэмдгүүдхэйгүүгөөр Москвагаар олохо байна.

Барилгын материалнуудыё, түрүүлэгшүүдыё тээшэн автомаши-нууд тэрэ харгыгаар таһалга-тай урдана.

машинануудыё, түхөөрлгэ, барил-гын материалнуудыё элгээшэ. Эрээдүйн главна корпусой центральна хубинь барилгын управлениин уужам сонхонууднаа элээр харгадана. Башенна кранууд таһалгараягүйгөөр хүдэлмэ-рилжэ, конструкциид, хирписэ, бето-н дээдэ даххарнуудта гаргана. Байшангай аранга дээрэ, 100 метр-һээ үлүү үндэртэ асари эхэ руби-нова олон бадыржа, наранай туяатэй үнгэ суялалдана.

Университетэй барилгын на-чальник Алексей Васильевич Во-ронков бүхы ханыё хушайһан туй-лай эхэ панорамыё заажа: — нау-кин эрээдүйн ордон нимэ байхал-даа, — гэнэ.
Наукин город урдманай бай-на. Тэрэ хадаа архитектурна ан-самблинга гоё найханай талаар тон гайхамшаг, дабтагдашагүй. 160 гектар талмай эзэлһэн нау-кин эрээдүйн городской байшан-гуудай дунда өөрингөө туйлай эхэ халаануудар 110 гектар эзэлһэн, хорин зургаан дахар ордон үн-дэнэ. Уһанай тон эхэ бассейни урдманай байна, тэриниё зуша-һан таримал үскэн модон соогуур культиурын ба наукин элитэ эхэ ажал-ябуулагдашадыё скульптура-нууд элээр харгадана. Главна корпусонь 1500 хүнэй һуурттай актыва зал, харалгын залтай клуб, гимнастическа залнууд, бассейн, биллотекэнууд, музей-нүүд байха. Дүтхэнүүрхэй хими-ческэ, физическэ, биологиче-ска факультетуудэй тон эхэнүүд

байшангууд, обсерваторини гоё найхан байшан бодкоогдохе юм. Московскэ университетэй үн-дэр гэгшын байшангай проект зохиһон советскэ архитектор-нууд габыата ажал хээ. Барил-гашалай оломынганай коллектив тус проектыё болото хэрэг дээрнэ үсэд оролдологтойгоор бөлүүлжэ байна. Сталинка усын нур жа-бланта барилгын дури хэлбэрин улам бүри элэржэ байна. Ленин-скэ хадануудай ноогоон модон сооһоо бодоһон булад аранга Москвагай олон пунктууднаа элээр харгадагда болло. Монта-жинууд-дээгүүр дүүлин дамжаг-шад мундөө 26-дах дахарай металлическа колононуудыё тодхо-жо, шулуушад 19-дэх дахарай хирписыё табижа байна. Главна корпусой доодо дахарнуудта шутукатурнууд, ньюридан шэмэ-глэгшэд, сантехнигүүд хүдэлмэ-рилнэ. Газай, водопроводой, канализациин, электриветивын, теле-фонной газар доогуурхи комму-никацинууд хэгдэжэ байна. Хими-ческэ, физическэ ба биологиче-ска факультетуудэй корпусууд улам улам өдөөе бодоно. 32 гек-тар талмайда агроботаническэ сад һуулгагдажа, тэндэ фруктова ба лекаривна олон мянган молдо-нууд, мун үнгын сээсгүүд тариг-даа.
Университетэй барилга индуст-риальна методээр ябуулагдана. Энэ үндэр гэгшын барилга хадаа барилгын түрүү советскэ техни-кээр хангаданхай. Эндэ хүсэ

